

ORIENTERING

om franske forhold

Maj 2013

Indberetning af indtægter fra Danmark på den franske selvangivelse

Den franske selvangivelse skal i år indsendes til ens skattecenter noget tidligere end det har været tilfældet i de senere år, idet den skal afleveres på papir allerede den 27. maj 2013 i modsætning til tidligere år, hvor fristen normalt har været den 31. maj. Indberetter man over internettet, er fristen ligeledes fremskyndet, idet dette i år skal ske senest i perioden fra den 3. juni til den 11. juni afhængigt af i hvilket département man bor, medens fristen i fjor var mellem den 7. juni og den 21. juni. Bor man i départementserne 01 til 19, er fristen i år den 3. juni 2012, bor man i départementserne 20 til 49, er fristen den 7. juni 2013, og bor man i départementserne 50 – 974, er fristen den 11. juni 2013. For personer, der bor udenfor Frankrig, og som er skattepligtige til Frankrig, er fristen den 30. juni uanset om man indberetter på papir eller over internettet.

Jeg har i tidligere år givet en oversigt over, hvorledes man skal indberette indtægter fra Danmark på den franske selvangivelse, og jeg skal hermed på ny gengive denne oversigt, hvori jeg har indarbejdet ændringer, som er sket siden min seneste oversigt, som fremkom i maj-nummeret fra 2012 af mit nyhedsbrev ORIENTERING om franske forhold.

Det franske skattevæsen ser gerne, at man indberetter over internettet, idet det medfører mindre arbejde i skatteregionerne. For skatteyderne har det udover at afleveringsfristen er lidt senere den fordel, at der automatisk kommer anvisninger på skærmen, såfremt man har indberettet forkert, og man kan på denne måde få en vis assistance i udfyldelsen af selvangivelsen. Desuden får man i forbindelse med indberetningen oplysning om, hvor meget man skal betale i skatter, således at man ikke behøver at vente på denne oplysning, til den franske årsopgørelse (avis d'imposition) bliver udsendt til skatteyderne i august eller september. Bliver man opmærksom på, at man har indberettet forkert, enten på papir eller via internettet, kan man desuden rette sin selvangivelse til over internettet og sende den på ny frem til afleveringsfristen, idet det er den senest indsendte selvangivelse, som vil blive taget i betragtning af skattemyndighederne.

Den franske selvangivelse er meget forskellig fra den danske, og mange står derfor famlende overfor, hvordan man skal udfylde den, i hvert fald hvis det er første gang. Det er på denne baggrund jeg hermed giver en vejledning i, hvordan man skal udfylde den franske selvangivelse, når det drejer sig om indtægter, som man modtager fra Danmark. Jeg er dog nødsaget til at udelade mere specifikke former for indtægter, ligesom jeg som hovedregel ikke kommer ind på indtægter fra Frankrig. Derom må man indhente oplysninger ad anden vej.

Den franske selvangivelse er så kompliceret, at også mange franskmænd må søge vejledning om, hvorledes den skal udfyldes.

Derfor er de franske skattecentre indstillet på at give råd derom til borgere, som henvender sig, og man kan normalt få den hjælp, som man har behov til at udfylde selvangivelsen, selvom man i øjeblikket kan komme ud for at skulle vente i en temmelig lang kø, før man kan komme til. Men drejer det sig om mere komplicerede transaktioner eller om skatteforhold for erhvervsdrivende eller for selskaber, er det absolut tilrådeligt at søge professionel hjælp og vejledning hos revisor, advokat eller lignende. Franske revisorer kender de franske skatteregler og har kontakt til de franske skattecentre, og de kan derigennem holde sig orienteret om franske skatteregler og fransk skattepraksis, som desuden kan variere fra sted til sted. Får man en revisor til at hjælpe sig, vil man derfor normalt være mere sikker på, at ens franske selvangivelse bliver udfyldt korrekt, og udgifterne til denne form for assistance kan ofte vise sig at være givet godt ud og er i øvrigt af forholdsvist begrænset størrelse. Der findes også danske revisorer i Frankrig, som desuden kender til danske skatteregler og skattepraksis, og det har derudover den fordel, at man kan kommunikere med dem på sit eget sprog. Der er i den franske selvangivelse taget højde for, at ens revisor kan oplyse, at det er denne, der har udfyldt selvangivelsen på ens vegne, og er dette sket, vil skattemyndighederne sædvanligvis tage kontakt direkte til revisoren og ikke til en selv, hvis man ønsker uddybende oplysninger eller dokumentation til selvangivelsen, og man behøver på denne måde ikke selv at skulle have besvær med at kommunikere med skattemyndighederne.

Selvangivelsen er opbygget på grundlag af reglerne i det franske skattesystem. Opstillingen af de enkelte rubrikker er udarbejdet ud fra, hvilken paragraf i den franske skattelovgivning hver enkelt indtægt er omfattet af, og det er derfor bestemt ikke ligegyldigt, i hvilken rubrik man anfører sine indtægter, idet skatten i Frankrig kan være højst forskellig alt efter hvor i selvangivelsen indtægten er placeret. Indberetter man indtægten i nogle rubrikker, medfører det automatisk skattefradrag og i andre ikke. Man skal desuden i selvangivelsen kun oplyse om beløb, der er skattepligtige, og ikke andre beløb. Mener man, at der er behov for uddybende forklaring, kan man vedlægge et supplerende notat eller komme med en forklarende note, hvis man indberetter over internettet, og det vil normalt være en fordel at gøre dette, idet det franske skattevæsen af sig selv retter oplysninger, som man ved en fejl er kommet til at opføre i en forkert rubrik. På samme måde kan man til en vis grad gardere sig mod, at der rejses skattesag mod en ved at have givet supplerende oplysninger i en note til selvangivelsen. Rejses der en skattesag, vil dette normalt føre til efterbetaling med et skattetillæg af en vis procentdel af det krævede beløb og morarenter af beløbet til betaling sker, og har man ledsaget sin selvangivelse af en forklarende note, står man bedre i en situation, hvor skattevæsenet rejser sag, idet man så kan anføre, at man ikke har forsøgt at lægge skjul på noget, selvom man eventuelt er kommet til at indberette et beløb i en forkert rubrik. I øvrigt skal man normalt ikke vedlægge dokumenter til selvangivelsen som dokumentation, idet skattevæsenet af sig selv retter henvendelse til en, såfremt det ønsker et beløb forklaret nærmere eller ønsker dokumentation for dette.

I modsætning til Danmark omfatter selvangivelsen hele husstandens samlede indtægter, og der skal derfor afgives en samlet selvangivelse for hver husstand omfattende ægtefællerne og de hjemmenværende børn under 18 år, og denne selvangivelse skal på husstandens vegne underskrives af husfaderen. Andre medlemmer af husstanden må dog også gerne underskrive selvangivelsen, hvis denne er på papir, medens dette ikke er muligt, såfremt der indberettes over internettet.

For en god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at mine bemærkninger baserer sig på de skatteregler og den skattepraksis, som i øjeblikket er gældende i Frankrig. De enkelte skattecentre har en betydelig selvstændighed i deres fortolkning af skattereglerne, og der kan derfor lokalt forekomme tilfælde, hvor et skattecenter administrerer reglerne efter en anden praksis end den, som er almindeligt gældende i Frankrig. Det ligger udenfor rammerne for denne fremstilling at komme ind på dette.

Som omtalt i flere omgange i ORIENTERING om franske forhold har Skattecentret i Draguignan i départementet Var lagt op til en skærpelse af praksis med hensyn til beskattningen af danske privattegnede ophørende pensioner (ratepensioner), idet man betragter disse pensioner som arbejdsgiverpensioner (pensions de retraite), hvis der har været truffet aftale om, at ens arbejdsgiver skulle indeholde de årlige indbetalinger til pensionsordningen i ens løn og indbetale beløbet til pensionsinstituttet, også selvom arbejdsgiveren ikke selv har medvirket økonomisk til oparbejdelsen af pensionen. Denne praksis har ikke på nuværende tidspunkt bredt sig til andre skattecentre end det i Draguignan, ligesom den ikke har fundet udtryk i de vejledninger, som for nylig er blevet udsendt bla. a. om beskattningen i Frankrig af pensioner optjent i udlandet, og bor man ikke i Skattecentret i Draguignans område, behøver man derfor ikke tage hensyn til denne nye praksis. Bor man derimod i Draguignans område, risikerer man at der rejses sag, såfremt man ikke følger den nyere praksis, og dette kan føre til krav om efterbetaling sammen med et skattetillæg og morarenter. Det er imidlertid kun et forholdsvist begrænset antal sager, der er blevet rejst i 2012, og det er ikke alle disse rejste sager, der har ført til krav om efterbetaling efter den nye praksis. Man kan derfor også, selvom man er bosiddende i Skattecentret i Draguignans område, vælge at indberette sine privattegnede danske ophørende pensioner på samme måde som i det øvrige Frankrig og så håbe på, at dette ikke fører til, at der rejses sag eller stilles krav om efterbetaling.

Når man skal udfylde selvangivelsen vedrørende indtægter fra Danmark, har man normalt behov for tre formularer, nemlig a) den almindelige selvangivelse (déclaration des revenus 2012, no. 2042 K), der normalt allerede er udfyldt med de oplysninger, som skattevæsenet sidder inde med, b) en udvidet selvangivelse med specifikationer (déclaration des revenus complémentaire 2012, no. 2042 CK) og en "rød" selvangivelse vedrørende indtægter fra udlandet (déclaration des revenus encaissés à l'étranger, no. 2047). Indberetter man over internettet, kan man imidlertid ikke få den udvidede selvangivelse, no. 2042 CK frem, men man kan for hvert af kapitlerne i den almindelige selvangivelse, no. 2042 K, trykke på et kryds forned, hvorved de rubrikker fra den udvidede selvangivelse, der er relevante for det pågældende kapitel, kommer frem. I øvrigt kan man, hvis man indberetter over internettet, veksle mellem de enkelte selvangivelser, således at man kan begynde med at indberette på den røde selvangivelse og så derfra overføre oplysningerne til den relevante blå selvangivelse i overensstemmelse med de anvisninger, der fremkommer på skærmen.

Har man konti i pengeinstitutter i udlandet, herunder i Danmark, har man desuden pligt til at oplyse om disse konti til det franske skattevæsen, og det kan man gøre på en særlig formular (déclaration par un résident d'un compte ouvert hors de France, no. 3916) eller som en forklarende note til selvangivelsen. Oplyser man ikke om sine udenlandske konti, kan man ikendes en bøde, og denne bliver særligt høj, hvis det drejer sig om konti i såkaldte skattely. Der gøres i øjeblikket en indsats indenfor EU for at få de forskellige skattely til at åbne op for oplysninger af skattemæssig interesse overfor skattevæsenene i EU-landene, og det kan ikke udelukkes, at der fra fransk side vil blive

slået hårdt ned på skatteydere, der har haft skattepligtige indtægter fra skattely, som ikke er indberettet. Har man konti i udlandet, skal man desuden afkrydse feltet "UU" nederst på side 4 på den almindelige selvangivelse.

Indledende bemærkninger. Side 1 og side 2 på den almindelige selvangivelse er beregnet til oplysninger om husstandens medlemmer, deres adresse og civilstand. I Frankrig får man et nedslag i skatten afhængigt af hvor stor husstanden er (hvor mange "parter" husstanden består af), og derfor er det vigtigt, at man kontrollerer, at disse oplysninger er rigtige, og at alle husstandens medlemmer er med. Er man enlig og uden forsørgerpligter, består husstanden af 1 "part". Består husstanden af to ægtefæller uden forsørgerpligter, er der som udgangspunkt 2 "parter". I øvrigt er skatten afhængig af, om man er over eller under 65 år, om man er invalid eller ikke, om man har forsørgerpligt over børn eller over personer, der er invalider og af antallet af disse, om man er enke eller enkemand, om man er fraskilt eller ikke er fraskilt, og ud fra disse oplysninger beregnes det så, hvor mange "parter" husstanden består af, og skatten beregnes så på grundlag af antallet af disse parter.

På side 1 er der desuden en rubrik, som skal afkrydses, såfremt man IKKE har TV i Frankrig, idet TV-licensen opkræves ud fra denne oplysning sammen med opkrævningen af taxe d'habitation. Det er uden betydning, om man har TV i Danmark, (eller i et andet land udenfor Frankrig) idet der skal betales dansk TV-licens, såfremt man har TV i Danmark. Endelig er der på side 1 en rubrik til datering og underskrift af selvangivelsen.

I august måned 2010 indførte Frankrig regler gældende fra den 1. januar 2009 om dobbeltbeskatningslempelse for indtægter, som man som skattepligtig i Frankrig modtager fra Danmark, dog bortset fra pensioner, og som det er tanken skal gælde så længe som der ikke er nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Frankrig og Danmark. Ifølge disse regler bliver man ikke som skattepligtig i Frankrig dobbeltbeskattet af sine indtægter fra Danmark, idet man kan trække de i Danmark betalte skatter fra i den franske skat, dog med det væsentlige forbehold, at reglerne ikke gælder for pensioner, som man modtager fra Danmark. Af disse bliver man derfor fortsat dobbeltbeskattet. Reglerne fremgår af instruktion nummer 14 B-2-10 af 2. august 2010, som er vedlagt som bilag til mit nyhedsbrev fra maj 2012, og som kan hentes fra min hjemmeside www.orienteringomfranskeforhold.com, og reglen om dobbeltbeskatningslempelse fremgår af artikel 27. Man kan eventuelt i en note henvise til denne artikel som dokumentation overfor de franske skattemyndigheder af, at man har krav på at få de franske skatter nedsat med betalte danske skatter af den samme indtægt, dog ikke for så vidt angår pensioner fra Danmark.

Renter. Renter af kontoindeståender i pengeinstitutter, af obligationer og af pantebreve i Danmark er ikke skattepligtige i Danmark men i Frankrig, når man er skattepligtig i Frankrig. De skal indberettes på den røde selvangivelse nummer 2047 på side 2 under afsnit B. Da der ikke er nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig, skal kolonnerne ikke udfyldes, og beløbet skal alene anføres i linie C i sammenregningskolonnen omregnet til euros og gentages under linien. Beløbet føres derefter videre til rubrik 2TS på side 3 på den almindelige selvangivelse.

Har man rentebærende konti i pengeinstitutter i Frankrig, vil renteindtægten normalt allerede være indført på selvangivelsen af skattemyndighederne i rubrik 2EE eller i rubrik 2TR. I Frankrig opkræves de sociale skatter automatisk af renteudbetalinger fra rentebærende konti i Frankrig, og

beløbet vil derfor normalt være blevet gentaget i rubrik 2BH for at markere, at der ikke skal opkræves sociale skatter af beløbet på ny.

Aktieudbytter. Ved udbetaling af aktieudbytter af danske aktier og fondsandele vedrørende danske aktier tilbageholder det udbetalende pengeinstitut en dansk udbytteskat på 27 %. Af denne udbytteskat kan man efter ansøgning til Skat i Danmark få de 12 % refunderet, medens de resterende 15 % er en endelig dansk skat. Det er dog en forudsætning, at man ikke har 10 % eller mere af aktiekapitalen, for så sker der ingen refusion fra Danmark. Det er i apriludgaven for i år af ORIENTERING om franske forhold beskrevet, hvordan man bærer sig ad med at få de 12 % af udbytteskatten refunderet fra Skat i Danmark.

I medfør af instruktionen fra 2. august 2010 får man et fradrag (såkaldt "crédit d'impôt") på den franske selvangivelse for de 15 % af udbytteskatten, som udgør den endelige danske skat. Man bliver derfor ikke dobbeltbeskattet af udbetaling af udbytter af sine danske aktier. Desuden får man et ligningsmæssigt fradrag på 40 % af udbyttet i Frankrig, således at alene 60 % af udbyttet beskattes. Man har tidligere tillige haft et ligningsmæssigt fradrag i aktieindkomsten på 1.525 euros for enlige og på 3.050 euros for ægtefæller, således at udbetalinger af mindre aktieudbytter ikke udløste skat i Frankrig, men dette yderligere fradrag er bortfaldet fra og med i år.

Man skal indberette danske (og andre udenlandske) aktieudbytter på den røde selvangivelse nummer 2047 under afsnit A på side 2. Indberetter man over internettet, vil man bemærke sig, at der der er en kolonne for indkomst fra aktier fra lande, som Frankrig ikke har afsluttet dobbeltbeskatningsoverenskomst med. Denne særlige kolonne skal IKKE anvendes, idet man mister det ligningsmæssige fradrag på 40 % af indkomsten, hvis man anvender denne kolonne. Efter reglerne i Frankrig har man ret til fradraget på de 40 % af aktieindkomsten enten såfremt indkomsten stammer fra et land, som Frankrig har afsluttet en dobbeltbeskatningsoverenskomst med eller såfremt aktieindkomsten stammer fra et andet EU-land. Man har altså ret til fradraget på de 40 % uanset at der ikke i øjeblikket er nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig, og der er altså tale om en lidt unøjagtig formulering i den røde selvangivelse.

I kolonne 1 anføres udbetalingsland, og i kolonne 2 anføres nettobeløbet (efter at den endelige udenlandske skat er fratrasket) af aktieudbyttet omregnet til euros. I kolonne 3 skal man anføre den procentsats, som gælder for det pågældende land, og som man kan læse sig til på side 3 på den "røde" selvangivelse. Man vil bemærke sig, at Danmark ikke er nævnt, og indberetter man over internettet, er det desuden ikke muligt at indføre Danmark som udbetalingsland, hvilket formentlig skyldes, at der ikke er nogen dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Frankrig. Men man kan så i stedet som udbetalingsland skrive "Sverige", idet reglerne er de samme for Danmark og for Sverige, og derved kommer den rigtige procentsats frem, som er 17,7 % svarende til, at den endelige skat både i Danmark og i Sverige er 15 % af bruttobeløbet og 17,7 % af nettobeløbet efter den endelige udenlandske skat. Man kan så i en note anføre, at udbetalingslandet er Danmark og ikke Sverige. I kolonne 4 anfører man dernæst den crédit d'impôt, som man er berettiget til efter procentsatsen, og indberetter man over internettet, fremkommer beløbet af sig selv. Summen af aktieudbytter og af crédit d'impôt angives under "totaux" og føres frem til linie A og B i sammenregningskolonnen. Beløbene lægges sammen under linien, og dette beløb fremføres til rubrik 2 DC på side 3 på den almindelige selvangivelse. Beløbet for crédit d'impôt (den endelige danske skat af danske aktieudbytter) gentages på den røde

selvangivelse ud for TA – angivelsen og føres frem til rubrik 8TA på den blå selvangivelse. Indberetter man over internettet, får man rubrik 8TA frem ved at klikke for neden på krydset i kapitel 8. Indberetter man på papir, finder man rubrik 8TA på den udvidede selvangivelse "complémentaire". Derved sikrer man sig, at man får det fradrag, som man har ret til for den endelige betalte danske skat, så man undgår at blive dobbeltbeskattet.

Avance ved afståelse af værdipapirer. Har man i året 2012 solgt værdipapirer (obligationer, aktier og lignende), skal man betale en fransk avanceskat (plus-value de cession de valeurs immobilières) på avancen i form af kursgevinster og lignende på disse værdipapirer uanset om det drejer sig om franske værdipapirer eller udenlandske værdipapirer herunder danske værdipapirer. Denne avanceskat er for så vidt angår salg af værdipapirer solgt i året 2012 hævet til 24 %, hvortil kommer sociale skatter (prélèvements sociaux) på 15,5 % eller i alt 39,5 %. Jeg har beskrevet reglerne om den franske avancebeskatning ved salg af værdipapirer i mit nyhedsbrev ORIENTERING om franske forhold fra februar 2012, der kan læses på min hjemmeside www.orienteringomfranskeforhold.com.

Avancen ved salg af værdipapirer skal angives i rubrik 3VG på side 3 på den almindelige blå selvangivelse. Har man i 2012 solgt værdipapirer med tab, kan dette tab udnyttes som fradrag i fortjenesten vedrørende salg af andre værdipapirer, således at det kun er nettofortjenesten, som beskattes. Tabet skal så angives i rubrik 3VH. Man kan derimod ikke udnytte et konstateret tab som fradrag i andre indtægter end i avance på andre værdipapirer. Ønsker man at anvende tab på salg af værdipapirer konstateret tidligere end i året 2012 i avancen ved salg af værdipapirer i 2012, skal man redegøre for dette tab i en forklarende note eller ved at anvende formular 2041 SP og så fremføre tabet i rubrik 3VH.

Løn. Løn for arbejde i Danmark beskattes normalt i Danmark, men er man bosiddende i Frankrig, er lønnen normalt også skattepligtig i Frankrig. Men i kraft af instruktionen fra den 2. august 2010 har man mulighed for en crédit d'impôt i Frankrig for den betalte danske skat af den danske løn, hvilket betyder, at man ikke bliver dobbeltbeskattet af lønarbejde i Danmark, og normalt ikke kommer til at betale den franske skat, selvom beløbet skal opføres på den franske selvangivelse. Lønindtægten opføres under "traitements, salaires" på side 1 på den røde selvangivelse og fremføres under det samme afsnit øverst på side 3 på den almindelige blå selvangivelse. Man skal dernæst fremføre den danske skat til rubrik 8TA, som kommer frem ved at trykke på krydset nederst på siden, hvis man indberetter over internettet. Indberetter man på papir, findes rubrik 8TA på den udvidede selvangivelse, "complémentaire". Det er vigtigt at anføre skatten i rubrik 8TA, idet man ellers ikke får fradrag i den franske skat for den betalte danske skat.

Modtager man som bosat i Frankrig løn for arbejde udført i Frankrig, skal denne løn opføres på side 3 på den almindelige blå selvangivelse under "traitements, salaires" på samme måde som anført ovenfor, men da lønnen ikke er oppebåret i udlandet, skal den røde selvangivelse ikke udfyldes vedrørende denne indtægt, ligesom der ikke skal overføres betalt skat til rubrik 8TA.

Efterløn. Efterløn betragtes som et substitut for løn, og det anerkendes efterhånden overalt i Frankrig, at efterløn skal betragtes som substitut for løn og ikke som pension. Efterløn skal derfor indberettes på den franske selvangivelse på samme måde som løn som omtalt ovenfor. På den almindelige blå selvangivelse skal efterløn dog anføres i rubrikken nedenunder løn, der hedder "autres revenus imposables connus, préretraite, chômage". Er man omfattet af

overgangsordningerne i opsigelsesloven, skal der ikke betales dansk skat af efterløn. Er man ikke omfattet af overgangsordningerne, skal man betale dansk skat af dansk efterløn, men denne danske skat skal indberettes i rubrik 8TA (se ovenfor under løn hvordan), så man får fradrag for den danske skat i den franske skat.

Pensioner. Reglerne i Frankrig for, hvorledes man skal udfylde selvangivelsen for så vidt angår modtagelse af danske pensioner er ganske forskellig alt efter hvilken form for pension man modtager, og desuden efter om man er omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, således at man ikke betaler dansk skat af sine pensionsudbetalinger, eller man ikke er omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven eller er modtager af dansk tjenestemandspension, således at man betaler dansk skat af sine pensionsudbetalinger.

Fremstillingen i det følgende bygger på den oversigt over beskatningen i Frankrig af danske pensioner, som jeg gav i april-udgaven fra 2011 af ORIENTERING om franske forhold. Hvis man ikke er i besiddelse af denne udgave, kan den læses på min hjemmeside www.orienteringomfranskeforhold.com. En af mine læsere har udarbejdet et oversigtsskema over beskatningen i Frankrig af de danske pensioner, som jeg vedlægger for oversigtens skyld. Jeg gør dog for en ordens skyld opmærksom på, at det ikke er alle detaljer, der er medtaget i oversigten.

Pensioner, som er led i et arbejdsforhold, eller som udbetales fra det offentlige.

Er man omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, er disse pensioner ikke skattepligtige i Danmark men alene i Frankrig, se dog nedenfor de særlige regler om danske tjenestemandspensioner. Er man derimod ikke omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, er disse pensioner skattepligtige både i Danmark og i Frankrig.

Til denne gruppe henhører dansk livsvarig alderspension og dansk ratepension, når disse pensioner er etableret som led i et arbejdsforhold, dansk tjenestemandspension, dansk folkepension og førtidspension, dansk ATP samt løbende udbetalinger fra Lønmodtagernes Dyrtdsfond og fra Den særlige Pensionsfond.

Disse indtægter skal indberettes på den "røde" selvangivelse nummer 2047 på side 1 under "pensions, retraites, rentes, Total des pensions et avantages en nature", hvor man anfører beløbet omregnet til euros. Beløbet skal dernæst fremføres til den almindelige blå selvangivelse, hvor det på side 3 anføres i rubrik 1AS, 1BS, 1CS eller 1DS.

Da den franske instruktion fra den 2. august 2010 ikke giver dobbeltbeskatningslempelse for betalte danske skatter af disse pensioner, er det ikke muligt at få fradrag på den franske selvangivelse for den betalte danske skat, som man skal betale, hvis man ikke er omfattet af overgangsordningerne.

Er man omfattet af overgangsordningerne, har man imidlertid mulighed for at få den danske skat af sine danske tjenestemandspensioner nedsat med den franske skat, som man skal betale af de samme pensionsudbetalinger, således at man ikke bliver dobbeltbeskattet men kommer til at betale skat efter dansk skatteniveau. Der er i ekstraudgaven for maj måned 2011 af ORIENTERING om franske forhold givet en vejledning i, hvorledes man bærer sig ad med at anmode om en sådan nedsættelse af den danske skat af ens danske tjenestemandspension.

Er man ikke omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, er der ikke mulighed for at få den danske skat af ens tjenestemandspension nedsat med den franske skat. Men er man omfattet af overgangsordningerne, er det muligt at få den danske skat nedsat med den franske skat. Nedsættelsen udgør et beløb svarende til den franske skat af den pågældende tjenestemandspension. Har man ikke andre skattepligtige indtægter i Frankrig end tjenestemandspensionen, får man derfor fuld nedsættelse for den danske skat. Det er imidlertid de færreste danske tjenestemandspensionister, som bor i Frankrig, som ikke har andre skattepligtige indtægter i Frankrig end tjenestemandspension alene af den grund, at der i Frankrig sker beskatning af den samlede husstand under et. Derfor er der indført en regel, hvorefter nedsættelsen, hvis man betaler skat af andre indtægter end tjenestemandspension, udgør den del af den samlede franske skat, der efter forholdet mellem tjenestemandspensionen og hele den i Frankrig beskattede indkomst, kan henføres til den del af indkomsten, som vedrører tjenestemandspensionen. Nedsættelsen kan dog ikke overstige den del af indkomstkatterne, som de er beregnet, inden nedsættelsen er givet, der vedrører tjenestemandspensionen. Denne regel er indført med henblik på at fastsætte den franske skat som skal indgå i beregningsgrundlaget for nedsættelsen, såfremt man betaler fransk skat af andre indtægter end tjenestemandspensionen, idet man udgår fra, at der skal betales skat i Frankrig af tjenestemandspensionen med den samme gennemsnitlige skatteprocent som af hele den skattepligtige indkomst i Frankrig. Reglen tager således ikke hensyn til, at man i Frankrig har et skattefrit bundfradrag før man begynder at skulle betale fransk skat, og de danske skattemyndigheder fordeler på denne måde ved beregningen af den danske skat dette bundfradrag på hele den indkomst, der beskattes i Frankrig, og dermed også på tjenestemandspensionen.

Nedsættelsesreglen i tilfælde af at man har andre skattepligtige indtægter i Frankrig end tjenestemandspensionen kan i øvrigt udtrykkes i følgende formel:

$$\frac{\text{tjenestemandspensionen} \times \text{betalt fransk skat}}{\text{samlet indkomst i Frankrig}}$$

Livsvarige pensioner, som den berettigede helt og aldeles har bekostet opsparingen til selv.

Er man omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, er disse pensioner ikke skattepligtige i Danmark men alene i Frankrig. Er man derimod ikke omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, er disse pensioner skattepligtige både i Danmark og i Frankrig.

Udbetalingerne af disse pensioner indberettes på den "røde" selvangivelse nummer 2047 på side 1 under "Rentes viagères à titre onéreux", hvor man anfører beløbet omregnet til euros. Beløbet skal dernæst fremføres til den almindelige selvangivelse, hvor det på side 3 anføres i rubrik 1AW, 1BW, 1CW eller 1DW alt efter hvornår man er BEGYNDT at modtage disse pensioner. Der gives et ligningsmæssigt fradrag efter hvornår man begynder at oppebære denne pension, og dette fradrag stiger jo senere man begynder at oppebære pensionen. Er man mellem 60 og 69 år, beskattes kun 40 % af udbetalingerne. Man skal dog anføre hele det beløb, der er medtaget, idet det franske skattevæsen så dernæst beregner fradraget alt efter hvilken kolonne man har selvangivet indtægten i. Jeg er orienteret om, at der er rådgivere, herunder en dansk forening, som rådgiver om, at man selv skal foretage fradraget, men dette er forkert og kan resultere i at det franske skattevæsen tager sagen op og ændrer skatteansættelsen.

Ikke livsvarige pensioner, som den berettigede helt og aldeles har bekostet opsparingen til selv.

Er man omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven, er disse pensioner ikke skattepligtige i Danmark men alene i Frankrig. I Frankrig betragtes de desuden ikke som pensioner men som opsparingsordninger. Til denne gruppe hører danske privattegnede ratepensioner. Er man ikke omfattet af overgangsordningerne, skal man betale både dansk og fransk skat af disse pensioner, men den franske instruktion af 2. august 2010 giver her mulighed for, at man kan få den franske skat nedsat med betalte danske skatter, således at der i praksis ikke bliver tale om at skulle betale fransk skat af disse pensioner. De bliver derfor i praksis kun beskattet med den danske skat. Dette forudsætter dog, at man selv er i stand til at føre bevis for, at der er tale om rent privattegnede ordninger, som ens arbejdsgiver ikke har medvirket til finansieringen af hverken helt eller delvist. Er man ikke det, vil disse ordninger af det franske skattevæsen blive anset som at være "pensions de retraite", der i Frankrig beskattes væsentligt strengere. Bemærk i øvrigt, at disse ordninger af det danske skattevæsen indberettes til Frankrig under betegnelsen "pensions", og dette kan i sig selv føre til, at det franske skattevæsen anstiller en undersøgelse og anmoder om at få tilsendt dokumentation for hvad udbetalingerne vedrører.

Det er kun ratepensioner oprettet efter den 1. januar 1983, som er skattepligtige, og kun af indbetalinger foretaget efter den 1. januar 1998, og det er i øvrigt kun afkastet af det i årets løb udbetalte beløb af ratepensionen, der er skattepligtigt. I øvrigt får man et ligningsmæssigt fradrag på 4.600 euros for enlige og på 9.200 euros for ægtefæller. Er udbetalinger ikke skattepligtige, skal de ikke opføres på selvangivelsen, men man kan eventuelt komme med en forklarende note til selvangivelsen, der redegør for det udbetalte beløb og den skattepligtige del deraf, hvis man ønsker det. Er afkastet, som indgår i det udbetalte beløb, lavere end det anførte ligningsmæssige fradrag, skal dette afkast alligevel opføres på selvangivelsen, men dette beløb vil så ikke blive beskattet i Frankrig.

Beløbet skal ikke anføres på den "røde" selvangivelse nummer 2047, men det skattemæssige afkast (læs mere herom i april-udgaven fra år 2011) skal omregnet til euros føres direkte ind på side 3 på den almindelige blå selvangivelse under rubrik 2CH.

Har man benyttet sig af adgangen til at lade udbetalingerne beskattes separat som prélèvements libératoires, skal man i stedet – såfremt man ikke i samme omgang har betalt prélèvements sociaux af beløbet – anføre det skattepligtige beløb i rubrik 2DH, idet der så bliver beregnet prélèvements sociaux af beløbet.

Specielt om kapitalpensioner

Ved udbetaling af danske kapitalpensioner opkræves der i Danmark en afgift på 40 % af det udbetalte beløb eller på 25 % for så vidt angår ældre udbetalinger. Den nye danske alderdomsopsparing kan udbetales uden dansk skat men indgår ikke i denne fremstilling, idet der næppe er udbetalt noget væsentligt beløb endnu i 2012.

Fra og med den 1. januar 2011 skal der imidlertid også betales fransk skat af pensioner, som udbetales som kapital, og denne skat opkræves uden hensyntagen til, at der også er betalt en dansk afgift.

Udbetales pensionen i et enkelt beløb, og har der været fradrag for indbetalingerne af de årlige præmier på ens selvangivelse, er den franske skat 7,5 % af det udbetalte beløb, hvortil kommer prélèvements sociaux på 15,5 %. Det udbetalte kapitalbeløb skal opføres på den "røde" selvangivelse under "Pensions, retraite, rente, Pensions de retraite versés en capital" og skal dernæst fremføres til rubrik 1AT eller 1BT på side 3 på den almindelige blå selvangivelse.

Er kapitalpensionen oprettet med et pensionsinstitut udenfor Frankrig, er selve den indbetalte kapital af pensionen dog fortsat skattefri i Frankrig, forudsat at man kan godtgøre, at man hverken selv eller ens arbejdsgiver har haft skattefradrag eller bortseelsesret for indbetalingerne på pensionsordningen, og at udbetalingerne ikke har været skattefritaget i det land, som man var skattepligtig til, da indbetalingerne skete. Der skal med andre ord være tale om indbetalinger til ordningen med beskattede midler for at man kan få skattefrihed for den udbetalte kapital. Den del af udbetalingerne, der repræsenterer afkastet, er i denne situation skattepligtigt efter de samme regler som gældende for avance ved afståelse af værdipapirer, se herom ovenfor.

Specielt om udbetalinger fra SP-ordningen og fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

I forbindelse med udbetaling af disse ordninger er indeholdt en afgift, som er viderebetalt til den danske stat. Denne afgift er betalt uanset om man er omfattet af overgangsordningerne eller ikke. Da der er tale om udbetaling af kapitalbeløb, er disse udbetalinger fra og med den 1. januar 2011 skattepligtige i Frankrig på samme måde som anført ovenfor under kapitalpensioner. Da der har været bortseelsesret for indbetalingerne til ordningerne, kan man dog ikke benytte den i forrige afsnit omtalte særlige adgang til skattefri udbetaling af den indbetalte kapital.

Er der derimod tale om løbende udbetalinger, er disse udbetalinger skattepligtige i Frankrig på samme måde som arbejdsmarkedspensioner og skal derfor – uanset om man er omfattet af overgangsordningerne i opsigelsesloven eller ikke – indberettes på den franske selvangivelse på samme måde som "Pensioner, som er led i et arbejdsforhold, eller som udbetales fra det offentlige" som omtalt ovenfor.

Specielt om indekstrakter.

Indekstrakter, som udbetales over en fast udbetalingsperiode på 10 eller 15 år, er ikke skattepligtige i Frankrig, forudsat at de er etableret inden den 1. januar 1983.

For indekstrakter, der udbetales så længe man lever, skal det i årets løb udbetalte skattepligtige afkast indberettes på samme måde som for livsvarige pensioner, som den berettigede helt og aldeles har bekostet opsparingen til selv.

Specielt om de franske sociale skatter af løn og pension fra udlandet

Der er fra og med i fjor kommet en ny kolonne frem med overskriften "Revenus d'activité et de remplacements de source étrangère" og der har i det forløbne år været en del diskussioner om, i hvilket omfang denne kolonne skulle udfyldes eller ikke. Kolonnen findes i kapitel 8 på den almindelige blå selvangivelse ved at trykke på krydset nederst på siden, hvis man indberetter over internettet, eller på sidste side på "complémentaire", hvis man indberetter på papir, og har rubrikkerne 8TR, 8TQ, 8TV, 8TW og 8TX.

Disse rubrikker skal normalt udfyldes, såfremt man er bosiddende i Frankrig og er inde under det lovpligtige franske sygesikringssystem til udgift for Frankrig, og er modtager af løn eller pension fra udlandet, idet man i denne situation skal betale franske sociale skatter, herunder CSG og CRDS, af disse indtægter i henhold til nogle særlige satser.

Såfremt man er modtager af dansk folkepension, førtidspension eller tjenestemandspension og fra Pensionsstyrelsen har modtaget en dansk E 121 erklæring, eller såfremt man er modtager af dansk løn eller efterløn og fra Danmark har modtaget en dansk E 106 erklæring, og erklæringen er godkendt af den franske sygesikring, er man imidlertid ikke underkastet det lovpligtige franske sygesikringssystem til udgift for Frankrig men til udgift for Danmark, og det gælder selvom man er i besiddelse af et almindeligt fransk sygesikringsbevis, "carte vitale", og i det daglige benytter det franske sygesikringssystem på lige fod med andre franskmænd, og så skal man IKKE udfylde nogen af disse rubrikker. Det samme vil være gældende, såfremt man har modtaget en E 121 erklæring eller en E 106 erklæring fra et andet land, der er medlem af den Europæiske Union, bortset fra Frankrig, idet det så i givet fald er det pågældende land, der står for ens udgifter til sygesikring.

Er man derimod underkastet det lovpligtige franske sygesikringssystem til udgift for Frankrig og er modtager af dansk løn, efterløn eller pension, kan det komme på tale at anvende disse kolonner, idet de franske sociale skatter af løn, efterløn og pension modtaget fra udlandet i visse situationer fra og med den 1. januar 2012 beregnes med udgangspunkt i de oplysninger, som man har anført i disse rubrikker.

Har man udfyldt sin franske selvangivelse, således som jeg har beskrevet det ovenfor, og har selvangivet sin danske løn, efterløn og pension på den "røde" selvangivelse nummer 2047 og dernæst i kapitel 1 på side 3 på den almindelige blå selvangivelse nummer 2041 K, beregner det franske skattevæsen, hvor meget man skal betale i sociale skatter, ud fra disse oplysninger, og så skal man ikke også at udfylde de omtalte rubrikker i kapitel 8 på den almindelige blå selvangivelse, idet man så risikerer at blive beskattet af det samme beløb to gange i Frankrig. Indberetter man på denne måde, som jeg har anført, har det desuden den fordel, at man kan nyde godt af de ligningsmæssige fradrag, som man automatisk får ved at indberette på denne måde.

Der er imidlertid nogle, som tidligere har indberettet deres udenlandske pensioner i den tidligere rubrik 8TI, (som nu er erstattet af rubrikkerne 8TR til 8TX), og for dem kunne det være naturligt nu at indberette disse udenlandske pensioner i de nye rubrikker 8TR til 8TX. Ønsker man i stedet at gøre dette, skal ens løn og ens efterløn fra Danmark indberettes i rubrik 8TR og ens pension fra Danmark (svarende til pensions de retraite) indberettes i rubrik 8TV.

Specielt om formueskat.

I året 2011 blev bundgrænsen for formueskat sat i vejret, således at der nu kun skal betales fransk formueskat, hvis formuen er på over 1.300.000 euros. Siden er der sket en del ændringer i den franske formueskat.

Det er værdierne per den 1. januar, der anvendes som grundlag for beregningen af formueskatten for det pågældende år.

Er ens formue (handelsværdi minus gæld) per den 1. januar 2013 mellem 1.300.000 euros og 2.570.000 euros, skal der ikke længere indgives separat formueselvangivelse, men formuen skal angives i kapitel 9 på den almindelige blå franske selvangivelse, hvis man indberetter over internettet, eller på "complémentaire", hvis man indberetter på papir. Man skal nu blot anføre det beløb, som der skal betales formueskat af, i rubrik 9HI, og den samlede formue i rubrik 9FG, og man slipper derfor for det betydelige arbejde, der tidligere var forbundet med at skulle udarbejde en meget detaljeret formueselvangivelse med specifikationer af de enkelte aktiver og passiver.

Man skal desuden ikke længere selv sørge for betaling af formueskatten, idet denne vil blive opkrævet i forbindelse med udsendelse af årsopgørelsen, "avis d'imposition", som sker i august eller september i år.

Er ens formue over 2.570.000 euros, skal man imidlertid fortsat udfærdige en separat formueselvangivelse på samme måde som tidligere. Denne formueselvangivelse skal udfærdiges på en formular nummer ISF 2725, og skal afgives til ens skattecenter senest den 15. juni 2013 sammen med den formueskat, som man skal betale.

Formueskattesatsen er ændret nogle gange de seneste år og er for året 2013 som følger:

Fra 0 euros indtil 800.000 euros	0,00 %
Fra over 800.000 euros indtil 1.300.000 euros	0,50 %
Fra over 1.300.000 euros indtil 2.570.000 euros	0,70 %
Fra over 2.570.000 euros indtil 5.000.000 euros	1,00 %
Fra over 5.000.000 euros indtil 10.000.000 euros	1,25 %
Fra over 10.000 euros	1,50 %

Har man en formue på over 1.300.000 euros, skal man altså betale formueskat af den del af ens formue, som er på 800.000 euros og derover. Skalaen er progressiv, og man betaler derfor formueskat med den relevante procentsats for hvert enkelt trin.

Der er indført et fradrag ved overgangen til undergrænsen for betaling af formueskat for formueskattepligtige, der har en skattepligtig formue på mellem 1.300.000 euros og 1.400.000 euros, idet formueskatten reduceres med 17.000 euros minus 1,25 % gange formueskatten.

Desuden er der ved beregning af formueskatten fradrag for investeringer i opsparingsprogrammet PME og for gaver til velgørende organisationer i Frankrig eller i andre lande, der er medlemmer af den Europæiske Union.

Det er husstandens globale formue, som danner grundlag for formueskatten uanset om denne befinder sig i Frankrig eller udenfor Frankrig. Dog indgår ejerskab over erhvervmæssige aktiviteter ikke i formueskatteansættelsen. Derfor skal man ikke medtage aktiver, der vedrører ejerskab over en erhvervsvirksomhed, som man driver, eller de dele af bygninger, som indgår i en erhvervsvirksomhed, som man driver, ved beregningen af den franske formueskat.

Er man imidlertid først flyttet til Frankrig den 6. august 2008 eller senere, gælder der en undtagelse, idet man i de første fem år efter det år, hvor man er flyttet til Frankrig, ikke behøver at medtage de aktiver og passiver, der befinder sig udenfor Frankrig, eller de tilgodehavender, som man har udenfor Frankrig. Fra og med det sjette år skal man dernæst beregne sin formue ud fra sine samlede aktiver og passiver uanset om disse befinder sig i Frankrig eller udenfor Frankrig. Er man flyttet til Frankrig inden den 6. august 2008, er man ikke omfattet af denne undtagelse.

I formueopgørelsen skal medtages alle husstandens formueaktiver, herunder fast ejendom, løsøre, værdipapirer, smykker, automobiler og andre aktiver men fratrasket gæld.

Fast ejendom i Frankrig med fradrag af kursværdien af gæld i ejendommen skal derfor også medtages i formueopgørelsen. Man har ikke i Frankrig nogen form for ejendomsvurdering, og de vurderinger, der lægges til grund for beregningen af *taxe foncière* og *taxe d'habitation*, er ikke udtryk for handelsværdien og anvendes derfor ikke som grundlag for værdiansættelsen af fast ejendom.

Man må derfor selv vurdere sig frem til den aktuelle handelsværdi. Har man ikke mulighed for dette, kan man anmode en lokal ejendomsmægler om at vurdere ejendommen. Det er de franske skattemyndigheder, der har bevisbyrden for, at den foretagne ejendomsværdiansættelse ikke er rigtig, og da man ikke har nogen systematisk ejendomsvurdering i Frankrig, skal ansættelsen være åbenbart urigtig før skattemyndighederne vil kunne skride ind og tilsidesætte denne. Der er udfærdiget en vejledning for fastsættelsen af værdien af fast ejendom, som kan findes på www.impots.gouv.fr.

Er den faste ejendom i Frankrig ens primære bolig, "*domicile primaire*", har man ret til i sin værdiansættelse at nedsætte værdien af denne bolig med 30 %. Denne regel gælder dog kun for ens normale bolig i Frankrig og kun såfremt man er bosiddende i Frankrig. Den gælder ikke for "*domiciles secondaires*".

På samme måde skal fast ejendom beliggende i Danmark medtages ved beregningen af formueskatten, fraregnet kursværdien af gæld i ejendommen. De danske ejendomsvurderinger foretages på baggrund af oplysninger om foretagne ejendomshandler, og derfor udviser disse vurderinger et forholdsvist retvisende billede af ejendommens værdi, og man vil normalt kunne anvende den senest foretagne danske ejendomsvurdering som grundlag for værdiansættelsen, med mindre den må skønnes ikke at være udtryk for ejendommens værdi.

Når man er bosat i Frankrig, skal man betale dansk ejendomsværdiskat af fast ejendom beliggende i Danmark. Den danske ejendomsværdiskat er en partiel formueskat, og derfor har man mulighed for at få den betalte danske ejendomsværdiskat af sin danske faste ejendom godtgjort ved beregningen af den franske formueskat, dog højst med et beløb svarende til, hvad der skulle have været betalt i formueskat i Frankrig af den danske ejendom.

Man kan derfor få den betalte danske ejendomsværdiskat omregnet til euros godtgjort, dog højst med den procentsats, som man skulle betale formueskat efter i Frankrig af sin samlede nettoformue. Den franske formueskat betales efter en progressiv skala som anført ovenfor, og det franske skattevæsen har ikke givet nogen vejledning i, hvorledes den franske formueskat af en ejendom i udlandet skal beskattes, når man har andre aktiver end denne udenlandske ejendom. Den danske ejendomsværdiskat er til sammenligning 1 % af ejendomsværdien for den del af

ejendommen, der er under 3.040.000 kr. og 3 % af den del af ejendommen, der er over 3.040.000 kr. Man skal anføre den danske betalte ejendomsværdiskat i rubrik 9RS på den almindelige blå selvangivelse, og der er der i den forbindelse ikke taget hensyn til, at den danske betalte ejendomsværdiskat kan være højere end den tilsvarende franske formueskat, og man må derfor formodes at kunne angive hele den betalte danske ejendomsværdiskat i rubrik 9RS uanset dette forhold og så overlade til de franske skattemyndigheder i givet fald at bede om nærmere oplysninger om dette forhold. Dette kommer i praksis til at betyde, at man ikke kommer til at betale fransk formueskat af sin danske ejendom.

Kapitaliserede privattegnede pensionsformuer (livrenter, kapitalpensioner og ratepensioner i pengeinstitutter og livsforsikringsselskaber) skal også medtages i formueopgørelsen. Derimod skal kapitaliserede pensionsformuer, som er etableret som led i et arbejdsforhold, og som indberettes som "pensions de retraite" ikke medtages. Det har været antaget, at man ved beregningen af de pensionskapitaler, der skal medtages ved beregningen af formueskatten, kan nøjes med at anføre 40 % af en dansk pensionskapitals værdi ud fra den betragtning, at en straks-udbetaling af pensionskapitalen vil udløse en dansk afgift på 60 %, og at det derfor alene er nettoprovenuet efter erlæggelse af denne skat, som skal opgives som pensionskapitalens værdi. Denne oplysning skulle stamme fra visse rådgivere, men antagelsen er forkert. Skatten på 60 % udløses kun ved en udbetaling af kapitalen i utide, og det er de færreste, som anmoder om at få pensionskapitalen udbetalt i utide på grund af den høje danske afgift, hvortil så også kommer fransk skat. Man skal derfor opgive hele pensionskapitalens værdi uden hensyntagen til den latente danske afgift ved udbetaling i utide.

Om smag

Smag og behag er forskellig, og derfor bliver alle bøger læst, alle retter spist og alle fruentimmer gift.

Ludvig Holberg

Med venlig hilsen

Klaus Vilner

Orientering om franske forhold er et uafhængigt informationsbrev, som udsendes efter behov. Jeg vil deri forsøge at belyse emner, som kan have generel interesse for danskere, der bor i Frankrig, eller som i øvrigt interesserer sig for franske forhold. Informationsbrevet er gratis og sendes uden forpligtelser af nogen som helst art som e-mail til enhver, der fremsætter anmodning derom på Klaus.Vilner@wanadoo.fr. Nyhedsbrevet offentliggøres desuden på min hjemmeside www.orienteringomfranskeforhold.com og på Danskere i Toulouse's hjemmeside <http://danskereitoulouse.wordpress.com>. Ønsker man at afmelde informationsbrevet, bedes dette meddelt på samme e-mailadresse.

Indholdet må ikke betragtes som individuel rådgivning, og selvom det tilstræbes at oplysningerne er rigtige, påtager jeg mig intet ansvar for urigtige, ufuldstændige eller manglende oplysninger.

Citater fra informationsbrevet er tilladt, når det sker med behørig kildeangivelse og jeg får tilsendt et eksemplar af det dokument, hvori informationsbrevet citeres.

Enhver, der modtager orienteringen, er velkommen til at komme med supplerende oplysninger, med synspunkter eller med kommentarer til de emner, der behandles i informationsbrevet, eller med ønsker om emner, som ønskes belyst.